

ZPRÁVODAJ 8

*J. JIRÁSKOV
Hronov*

ŽIVOT JE ŘEKA, KTERÁ STÁLE TEČE

Amatéry, jediné původní nové české drama na letošním Jiráskově Hronově, napsal a jejich inscenaci připravil JOSEF TEJKL (1952). Ředitel královéhradecké ZUŠ Jesličky je osobnost, s níž osud krutě smýká. Divadlo je – jak sám tvrdí – jeho záchranou.

Přivezl jste do Hronova původní novou českou hru. Jste letos jediný, vše ostatní byly adaptace nebo klasika. Mohl byste se představit jako dramatik?

Co se týká textů typu, jako jsou Amatéri, tak to je moje taková druhá autorská vlna. První byla předrevoluční. K psaní je totiž potřeba nepřítel. A ten tenkrát hmatatelně existoval. Paralelně s René Levinským v takovém, myslím zdařilém, mikroklimatu jsem uvedl tři hry. Myslím, že měly společného jmenovatele, ale neměly naději projít sítím přehlídek. Hrály se dost, ale do Hronova se nedostaly. První se jmenovala Cesta z hlíny do hlíny, druhá Pozor, chromý pes a třetí – ta byla na téma Vyskočilovy povídky – se jmenovala Náš Berti. Ten tehdejší soubor byl jádrem současných Šviháků. Pak švihnutím kouzelného proutku se to hrát nedalo, protože to bylo o ničem. Nepřítel zmizel. Teprv když jsem měl intenzivní pocit, že se hydra vynořila opět, začal jsem psát znova. To je ta druhá vlna, do které patří Amatéri. Protože jsem v Jesličkách neměl kapacity, které by pro takové texty byly vhodné, psal jsem do šuplíku nebo jsem s tím naivně obesílal soutěže. V Soutěži Alfreda Radoka jsem sice dvakrát byl nominován do užšího výběru, častokrát ale ta věc prošla naprosto bez povšimnutí. Ty texty mám v šupletí, a tím pádem mám z čeho teď vybírat, můžu je dopisovat, inovovat, doplňovat.

Jak tedy vypadá váš šuplík?

Jsou tam čtyři ještě nehrané původní hry. Pak jsou tam další texty, ale ne s původními náměty. Mám totiž ještě druhou autorskou polohu, a to jsou dramatizace. To byl třeba Pavilon č. 6 podle Čechovovy novelky, který zde byl před pár lety. Nebo jsem zdramatizoval jakýsi „výcuc“ z povídek Averčenska. Jmenovalo se to Beregov a inscenace se „zarazila“ v Třebíči. Teď pracujeme na Oblomovi. To jsou věci, které mě taky bavějí. Většinou to jsou ruská témata, protože jsem Ruskem zasažen, to se přiznávám.

Pak jsou tam ještě dvě rozsáhlejší historické hry. Svěho času, než jsem se z toho skácel, jsem se živil kunsthistorií. Hrabal jsem se v archivech, z čehož mě začaly bolet oči. Je to dřina jako bejk. Přesto jsem načerpal autentický materiál ke dvěma hrám. První se jmenuje Kalvárie. Před asi dvanácti lety se hrálo první dějství. Je to takové velké plátno, takže každý najde nějakou výmluvu, že to inscenovat nejde. Třeba Morávek mi řekl, že se mu text sice líbí, ale netroufá se ji uchopit, neví, kudy na ni. Teď mám dopsanou hru, která je o vztahu Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdružic a Heřmana Černína z Chudenic, kteří spolu vyjeli do Svaté země a podruhé se setkali na popravišti, kde Heřman velel exekuci. To napsala historie, já to téměř bez autorských licencí mapuju. Je to také velké plátno. Jelikož se s takovou věcí dá těžko prorazit, uvažuji o tom, že ji budu dělat sám v Jesličkách. To je text pro tento typ souboru. Samozřejmě se to ale bude muset zredukovat.

Kdo jiný než vy nebo vaši přátelé by podle vás mohl inscenovat vaše texty?

Dřív jsem si to neuměl ani moc představit, byť jistě náznaky občas byly. Po Amatérech jsem ale nabyl dojmu, že by to bylo docela dobře možné. Třeba takový Slováci by se jich myslím mohli velmi dobře ujmout. Oni mají na tuhle poetiku nos. Myslím, že k ní mají blíže než Češi.

Všichni vás spojují s Jesličkami, kdo jsou Černí šviháci, kteří hráli Amatéry?

V Jesličkách pěstuju – tedy já, nemyslím své kolegy – takovou uměřenější polohu, nazvěme ji klasičtější. Na texty typu Amatérů tam nemám ty správné živly. Ti jsou v Kostelci nad Orlicí, odkud pocházím a kde teď bydlím. Tam je jistý undergroundový zdroj, který nevysychá a je tam neustále přítomen. Stačí se jen projít po hospodách a obsazovat.

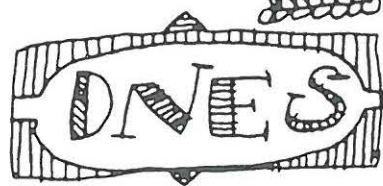
Dokončení na str. 2

PÁTEK 8. 8. 2003

Premiéra je fatální okamžik, kdy se divadelní kus stává událostí. Je to výraz zoufalého rozhodnutí nechat věc konečně běžet samu o sobě, děj se do děj. Ach, kdyby mohlo být aspoň o jednu zkoušku víc!

Karel Čapek

Od 9:00 do 13:00 hod.
Semináře a dílny

14:00 hod. Malý sál Jiráskova divadla
Problémový klub

12:00, 14:00, 16:00 hod. Sál Josefa Čapka
De Facto Mimo Jihlava
INU, MLÁDÍ JE MLÁDÍ

16:00, 20:30 hod. Jiráskovo divadlo
DS Jana Honsy Karolinka
MARYŠA

19:00, 21:00 hod. Sál Josefa Čapka
Divadlo TAMTAM OZ TAM-TAM
Humenné, Slovensko
NA JEDNOM DVORE

17:00 hod. park A. Jiráska
Koncert skupiny BIGBEND ALDIS

20:00 hod. park A. Jiráska
Rockový koncert

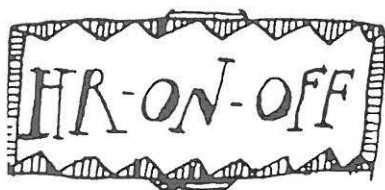
POZOR!

DOPRAVNÍ OMEZENÍ!

V sobotu 9. srpna 2003 od 13.00 hod. platí zákaz parkování na náměstí Čs. armády Hronově.

Prostor musí být vyklizen z bezpečnostních důvodů konání ohňostroje.

Záchytná parkoviště pro vozidla: parkoviště u zimního stadionu, park u Textonnie podél železniční trati, parkoviště ve Dvorské ulici, Freiwaldovo náměstí, parkoviště u nádraží ČD.

Téměř celé minulé století bylo velkým tématem divadla herectví. Herec a jeho tělo. Herec a antropologie těla. Herec a jeho duše. Přichází století nové a s ním jako by divadelníci na toto téma zapomněli.

Zdá se, že přichází téma jiné - prostor. Obraz, světlo, prostor tradiční, netradiční, velký, malý, uvnitř, venku. To divadelníky zajímá, to je vzrušuje, tu experimentují.

Romeo, Julie a tma se hrála v Čapkově sále. Velkém, nehostinném, neosobním místě, vhodném tak na košíkovou, rockový koncert či bál. Ta inscenace je nedokonalá, ale má jednu cennost: vnitřní světlo

hlavní hrdinky, herečky, režisérky a dramatičtorky novely - Lenky Němečkové. To světlo je však křehké. Zahlédnout se dá jen v intimním prostředí. Čapkův sál a diváci v něm Lenčin plamínek sfoukli jak dvouseťhlavá saň.

Kamenná Karkulka je právě obrácený případ. V malém prostoru nefunguje, jak jsem byl toho svědkem v komorním sálku pražského Mlejna. Bylo nás asi patnáct diváků a trapno vítězilo nad hrou. A hle! Na betonové plošince pro snad pět set ne zcela zkázněných diváků inscenace rozkvetla jak slunečnice na slunci. Diváci jí rozuměli, brali ji. Krásná stupa, nadhled, přesnost v pointování. Velké gesto překonalo titěrnost nahodilostí. Bylo to čisté ve slovním i pohybovém minimalismu, nádherně zfreudizované, přesné. Karkulka s lahví vína a vlk - uhlazený pán, toť symbol pohádky v rytmu coolness.

Je to tak. O kvalitě divadla rozhoduje dnes víc prostor než herec.

Vladimír Hulec

Dokončení ze str. 1

Vy jste z Kostelce?

Já jsem se tam sice nenarodil, ale od půl roku svého života jsem s tím městem srostlejš. Pak jsem bydlel delší čas v Hradci Králové, ale životní peripetie mě z Hradce zvedly a vrátil jsem se ke svým švihákům.

Kdy a proč?

V posledním roce - tomu se nevyhnu, je to pro mě strašně důležitý - si prodávám cestu pokání. Platím za jakousi svou pýchu, kterou jsem nebyl schopen vidět. Měl jsem hlavu v oblacích a myslel jsem si, že jsem na Olympu. Tragickým řízením osudu jsem spadnul nikoli k hladině mořské, ale na dno Mariánského příkopu. Při vysokohorském výstupu do Alp mi v náručí zemřel devítiletý syn. Teď všechno vidím úplně jinou optikou. To utrpení, které si musím stále ještě v sobě nějak vyvažovat, je strašně silná zkušenost. Dramatická zkušenost.

Jak se změnilo vaše nazírání na život?

Hodně. Hodně. Hodně. Sám nevyčáším z šoku a údivu.

Dokážete to nějak pojmenovat?

Já jsem teď dělal takovou cestu po Alpách. Měsíc jsem putoval za tím svým synkem. Na místě, kde se to stalo, jsme postavili křížek. Tam jsem zjistil, že jsem ztratil strach. Ztratil jsem pud sebezáchovy, který mě předtím držel ve střehu, abych nebyl ohrožen, abych byl zachován při životě. Já jsem pochopil, že můj život není v mých rukou. Z nějakého důvodu tu přesluhuju. Ten čas, který tady budu, a nevím, jak bude dlouhý, je k něčemu určený.

Co to pro vás znamená?

Dělám jenom to, co si myslím, že je užitečné. Jalovým věcem se skoro vyhejbám. Skoro...

Už nejsem schopen si brát servítky. Určitě to nebudu dělat v tom, co budu psát. Určitě nebudu naslouchat slovům Franty Klašky, že - třeba Amatéry - by učitel neměl napsat. Myslím, že to je z jeho strany mylná optika. On vlastně je rád, když je divadlem pohlažen. Navíc bezproblémovým divadlem. A mně vyčítá, že jsem napsal hroznou hrubozrnou hru. Já jsem ji nenapsal. Já jsem zmapoval skutečnost. A možná ještě málo hrubozrně. On mi vyčítá, že ta skutečnost existuje. On by měl spíš nějakým způsobem pochopit, že by to, o čem píšu, tak nemělo být. A v tomhleto chci pokračovat. Nevím, jestli se mně to bude dařit, ale ta má optika je teď tak nastavená, že nebudu filtrovat.

Chápu-li to dobře, chystáte se napsat o té události hru?

Já v té události cítím velký dramatický akcent. Nechávám si od toho odstup, ale v podstatě už takovej základní půdorys je. Je to téma, do kterého mě hodil život. Pokusím se zachytit celou událost bez kalkule, upřímně, pravdivě. Nikoli na mou obranu, protože já jsem tam figurou smutnou, ale protože jsem tím povinován jak svému synovi, tak sobě. Život toho máho kluka nebyl zbytečněj a já bych rád tou hrou zachoval jeho stopu v tomto světě.

Není to pýcha, psát o té události hru? Nebylo by lépe mlčet?

Tento dotaz řeším v sobě dlouho. Váhal jsem. Ale myslím, že není lépe mlčet. To, co se stalo mně, se může stát leckomu dalšímu a já si myslím, že to, že budu úplně upřímný a pokusím se vyjádřit, jak to bylo, mohlo by to zapůsobit jako memento.

Lze popsat dotyk smrti?

Já v tom okamžiku, který se mi stále vrací, dostal jednoznačnou zprávu, že Bůh existuje. Nebudete mi to věřit, ale v ten okamžik se bouře zastavila a začalo svítit Slunce. Já ani nechci, aby mě to někdo věřil. Já jsem u toho byl. My tři jsme tam byli a nikdo jiný. Zpráva, že Bůh existuje, se mi čas od času vrací ve znameních. Poslední znamení se mně odehrálo 13. července na té pouti Alpami. Sestupoval jsem z hory Berg Egg, sám, krásnou cestičkou vysoko v horách - a přede mnou černá, smrtelně jedovatá zmiže. Koukala na mě, dělala plamínek. Jako by cosí předznamenávala. Nechal jsem ji odplazit a šel jsem dál. Narazil jsem na balvan. Takovej zvláštní balvan. A na něm byla měděná destička. Já, jak jsem teďka zjištěnej, tak si čtu všechny takové památníčky na cestách a v horách. Taky jsem tam za tím účelem jel, abych postavil takovej památníček. Tak jsem se snažil přečíst i tento. Bylo to takové zašlé, mělo to silnou patinu. Přiblížil jsem k té destičce oči, začal jsem se a jakmile jsem to dočetl, deska odskočila od skály! S rupnutím! Tak jsem se rozhlížel, nikde nikdo, a vedl dialog. No, to mě dáváš teďka sodu za to všechno, že jo, říkal jsem si. A chceš mě přesvědčit, že existuješ. Ušel jsem sto metrů a na třetím smrku, v takové lesní tišině, byl - zčistajasna - Kristus a díval se na mě. Obrázek Krista. Tak jsem se na něj díval a bylo mně nádherně. Žádné obavy. Prostě znamení, že je. To jsou věci, které jsem do té doby nepoznal. Stává se mi to tak jednou měsíčně a pokaždé úplně jinak. Jsou to nádherné, silné zážitky. Já tak vlastně přes řeku Léthé promlouvám se svým synkem.

Takže Bůh je?

Já jsem přesvědčen, že existuje. Samozřejmě, neberu to folklórně, neberu to z pozice nějaké ortodoxní církve. Ale pro mě Bůh existuje.

Je něco po životě?

Určitě. Život je řeka, která stále teče. Občas do ní spadneme, občas se v ní zaleskneme, ale ta řeka teče dál.

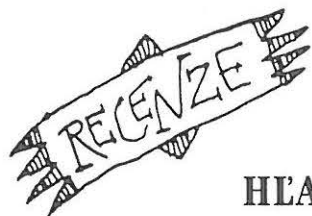
Má divadlo pro vás ještě smysl?

Vladimíre, je to dokonce moje záchrana. Přežil jsem spoustu karambolů. Utrhla se se mnou lavina, všechno jsem přežil. Kdybych tehdy umřel, mohl můj kluk žít. Mám spáchat sebevraždu, skočit ze skály? Budou mě považovat za nečistého, za provinilého. Já vím, že za tu smrt nemohu. Dvanáctiletou bouřku jsem nepřivola. Musím svůj úděl na této pouti dojít do konce. Divadlo je moje záchrana.

Vladimír Hulec

J.Tejl: Amatéři

René Fallet: Zelňačka
DS Městského kulturního střediska
v Červeném Kostelci

HLADÁ SA MIMOZEMŠŤAN

Je to vlastne milo uletený nápad – dva starčekovia sa najedia zelňačky a prdením, ktoré spôsobí, privolajú mimozemšťanov, pretože tak vesmírnou náhodou prehovorí ich rečou. Nepríde sice klasický big eyed monster, ale o niečo menej klasický zelenák. Asi preto, že ho privolala transformovaná zelňačka. Ten pochopí cez onen zázračný multilinguálny transformátor, čo je to radosť a z vďaka ožije Claudeovi a Kastlíkovi jediná ženu ich života. Pravda, všetko vypáli trochu inak, ale to nič. Nakoniec, sú už celkom závislí na novej droge, a nielen on, ale aj všetci obyvatelia jeho materskej planéty, kapustovú (slovenské zelí) drogu inštitucionalizuje a presvedčí milých starčekov, aby odišli s ním, lebo oni jediní ju dokážu variť.

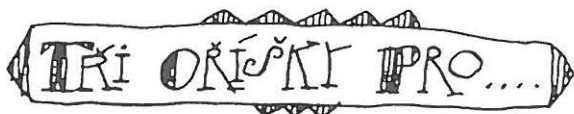
Veselý príbeh o krásnej strane starnutia, ale hlavne o kráse mužského priateľstva bol funkčne zdramatizovaný A. Gregarom, menej funkčne zrežírovaný Pavlom Labíkom a presvedčivo nostalgicky starčekochlapecky zahráný Jiřím Kubinom a Janom Brožom. Příjemné a mierne tempo predstavenia mi rušilo občas jeho až príliš príjemné a mierne tempo, zbytočné aktualizácie dramatisátora (hypermarkety, globalizácia...) a... a inak nič. Keď sa tak zamýšľam nad mojou, nie zase až tak vzdialenou budúcnosťou... Neviete o nejakom šikovnom mimozemšťanovi? Naučím sa dovedy variť.

Karol Horváth

POCTIVÝ

To prídavné jméno poctivý v nadpisu má znamenať asi tohle: úctu a respekt k textu, což znamená, že východiskem i cílem inscenace je snaha transformovat jej věrně a věrohodně do jevištní podoby; úctu a respekt k tomu, co by se dalo nazvat "danými okolnostmi", to jest ke konkrétním prostoprovým a časovým podmínkám situace. Z toho potom roste tvorba postav jako reálných charakterů, které hrají svůj příběh. Příběh nikoliv jako sled událostí (fabule) ani zřetězení situací (děj), ale jako vyprávění o osudu, které postavy potkal a na němž se tak nebo onak podíleli svým jednáním. Od tohoto divadla nemůžeme čekat výboje, překvapivá až šokující řešení a průniky na neznámé pevniny. Nevzletí jako kometa, neoslňuje jako tisíce sluncí. Jen se poctivě a pokorně dostávají ke konstatním hodnotám, jež od druhé poloviny 19. století patří k rozhodujícím principům činohry českého divadla. A jež jsou dodnes podstatnou složkou jisté části amatérské činnosti. Jsem opravdu rád, že nám tímhle poctivým divadlem červenokostelečtí připomněli tuhle podstatnou a nepominutelnou tradici české amatérské činohry. Že nám takhle převyprávěli ten příběh dvou francouzských dědeků ze zapadlé vesnice, kteří se radují z nejprostších darů života, aby je posléze tuto radost rozdávali ve vesmíru. Je to milé, příjemné – dokonce bych řekl někdy až něžné. A uprostřed všech těch obrazů krutého a děsivého světa je to pohlázení. Takové skromné, nenápadné, ničím neprovokující a nekouzlicí. Prostě poctivé divadlo!

Jan Čisář

režiséra
Pavla Labíka

Proč jste si vybrali Zelňačku?

Protože se mi líbila. Líbila se mi proto, že mi v poslední době chybí v divadle, ve filmech i v televizi, aby to bylo o lidech, aby to bylo o tom, co je na tom světě hezký. A tak jsem sáhl po tomhle, protože je to o starých dědčích, kteří mají pořád chuť do života, nevzdávají ji to. Rád bych, aby to bylo takové „obyčejné“, co mezi lidmi je a umělo se to nějak prezentovat. Vždyť přece nejde o to, aby pořád tekla z obrazovky krev, aby se člověk musel bát. Já to nemám rád. Mně se to téma líbilo ještě proto, že nekončí šeredně, a i když jsou to staří lidi, žijou dál.

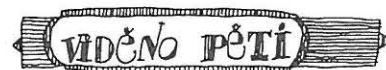
Byl jste taky motivovaný tím, že máte herce v souboru právě na tuhle hru?

My děláme 2-3 premiéry do roka. A teď jsme měli jedno velké divadlo, kde někteří herci nehráli a mně to bylo trochu líto, že si nezahráli. Tak jsem se rozhodl, že pro ně něco najdu. Když si uvědomím, že jsme letos 28. ledna měli premiéru, a za dva dny jsme začali zkoušet Zelňačku, která byla hotová za dva měsíce, mám z toho velkou radost. Kluci překvapili – jak byli nažhavení, jak uměli text, a dělali to opravdu s chutí. Premiéru to mělo na krajské přehlídce.

Co připravujete dalšího?

V prosinci máme premiéru upraveného Limonádového Joea a na příští připravujeme spoustu dalších titulů. U nás je neobvyklá situace, že máme v souboru pět režisérů, tedy určitý přetlak. Takže když si někdo zarežuruje, musí dva roky počkat, než se zase dostane k lisu. Na příští rok máme sice plány, ale u nás je takový systém, že se určí, kdy bude premiéra, kdo bude režisrovat, ale co to bude, ještě nikdo neví. Je to pohoda a je to výhoda, protože režisér musí dodržet termín. Je lepší zkoušet kratší dobu intenzivně než se s tím rok cajdat.

Jana Sprová

Zelňačka

František Klaška Bohudík „ZELŇAČCE“, která potvrdila, že klasická forma inscenace, i přes různé Macbethy, je stále dostatečně živá a dokáže diváka oslovit a pobavit. Nebo jste si vy, nevěřící Tomášové, seděli při obrovském aplausu na rukou?

Petr Vojkůvka Plnokrevná drobnokresba dvou starců. Nálada literární předlohy zachycena. Docela vtipné řešení scénografické.

Adéla Kasalická Z představení jsem trochu rozpačitá. Ze začátku bylo vtipné a zajímavé, pak ale stále plynulo ve stejném tempu, bez větších zvratů, které by, podle mě, představení oživilo.

Jakub Schejbal Z tohoto představení mám dost smíšené pocity. Na jedné straně mě zaujaly výkony obou hlavních protagonistů, způsob vyřešení scény a některé další nápady. Na druhé straně mi připadalo, že vývoj některých dalších postav na jevišti byl podivný a situace z toho plynoucí nepřesvědčivé. Druhou polovinu bych urychlil a obohatil o slibnou ochlazovací pauzu pro diváky.

Oskar Hulec

Ochotníci, no. Lidový humor pro ty, co nechoděj do divadla. Nic pro intoše, ale pro děláčky, proč ne? Líbili se mi oba herci, to mě bavilo.

Romeo, Julie a tma

Petr Pochop

Pro mě je téma války stále aktuální. Lenko Němečková, odliš, prosím Tě, strach a neshlednost z citového sblížení. Nelituj se! Pláč není jediný výrazový prostředek. Chyběla mi ostrážitost z prozrazení. Omezení hlasitého mluvení, hra se zakázanými dveřmi, okenicemi. To všechno bylo jenom ve slovech. Nečetl jsem vývoj postav. Přesto děkuji za režijní nápady.

Marie Poesová

Měla jsem většinou zavřené oči a přežila jsem to jen díky vzpomínání na excellentního Ivana Mistříka a jeho Ester v televizní inscenaci z 60. let minulého

století. Ještě tady letos nezazněla okřídlená věta Jiráskových Hronovů „Kdo to sem poslal.“ Takže se jí tímto dopouštím

Petr Vojkůvka

Bolestné a těžké téma. Místy neuvěřitelné jednání postav, více Pavla, zneuvěřitelnější celou inscenací. Spíše monotónní průběh beze změn temporytmu. Znekidňující zvuky (kroky aj.) by měly vícekrát vyostřovat atmosféru strachu. Scény s rodiči šly zahrát (takto rozhlasová hra), střelba spíše jak na frontě. Výkon Ester dobrý. Přes všechny výtky líbilo.

Roman Štabrnák

Představení mne vůbec nevtáhlo. Myslím, že hlavní chyba je v tom, že hlavní představitelka, která zároveň dělá režii a dramaturgii, si na sebe vzala příliš velké sousto. Představení tím utrpělo. Herecké výkony byly povětšinou „ploché“. Jsem si jist, že mohly být mnohem lepší. Scénografické prvky, podle mého názoru, k sobě také nepasovaly – tím myslím ty kreslené dveře...

Jakub Schejbal

Třicetiletý repetent před maturitou zavleče nevinnou dívku do místnosti, kde ji – mimo jiné – s pomocí rádia psychicky terorizuje. Kolem obchází šilený otec, pravděpodobně se sekoucí. Na pozadí se odehrává westernová přestřelka a komunisté zvedají prapor. Skvělé cool drama. Jen bych přidal vítr z hor.

Jan Otčenášek: Romeo, Julie a tma
DS ZUŠ - studio "V" Veverí, Brno

MELDUNG

meldung 1: proč si interpreti zvolili princip psychologického herectví, totální nápodoby skutečnosti, iluze reality, včetně scénografie, když pro tento typ výpovědi nejsou disponování je velká otázka. Nemluvě o tom, že jejich věku by spíše slušel jiný, až kacířský způsob stylizace tématu a výpovědi, než tento „fousatý“ a nezvládnutý princip.

meldung 2: příkladně přesně vymezené iluzivní prostory inscenace, popsané zvukem klíčů, stereokroky a podobně, se symbolicky definovaným místem výslechu hrdiny rodiči v kuželu světla, je hned porušen odchodem Ester, aby se cudně oblékla v šálách, doslovně však v okně kdesi za zatemněním. Jde o chybu obecnou, ale především o porušení tlaku okolností, uzavření v malé, krysl díře, kterýžto pocit se nám snaží v monologích vsugerovat. Dále je iluzivní prostor porušen za týchž monologů hrdinky, neboť Pavel jim je – byť falešně – přítomen. Avšak, nejde o porušení stereotypu, ale další nezdůvodněný prvek z jiného principu, který se už v žádném dalším významu a smyslu neobjeví, aby opodstatnil PROČ. Podařilo se zní, proč šla Ester do dílny pro sako, když je hned zapomenuto? Měla to být vzpoura?

meldung 3: milostný text a následně vztah celkem šumí do prázdna a to nejen díky nezvládnutým hereckým prostředkům – míjí se s cílem už třeba hned v základní intonaci, ale především proto, že vztah dětí války, válečného Romea a Julie, není bez téže války nejen možný, ale ztrácí smysl. Válka je však slovně a pár výstřely naznačena v začátku, pak občas připomenuta, ale bez naléhavosti, která by

dva lidi svedla k sobě a jejich tragický vztah spustí a formuje, nemluvě ani o peripetiích téhož vztahu, zde sotva verbálně artikulované. Takže místo vášně a tragedie formální vyprávění, mírně zvládnuté v tělesném materiálu a nezvládnuté v mizanscénách, jako tematickém prostorovém gestu. Verbální sdělování svých stavů pak u interpretů nevychází z bytí v dané situaci, z existování v daných okolnostech, ale z přibližnosti, jak se asi chovat, včetně smíchů. Výsledkem je formální a především zcela obecný popis, místo vyhraněných individualit ve vyhraněné době.

meldung 4: nutno podotknout, že výtky zde vznesené nepadají na hlavu interpretů, ale na hlavu pedagogického vedení – jde o ZUŠ, včetně nešťastného zapojení magnetofonového záznamu typu špatně natočené rozhlasové hry, nemluvě ani o vyřešení závěru příběhu, které je pošpatnělé a místo možné bázně (o katarzi ani nemluvě) vyvolává útrpné pousmání.

meldung 5: ze prologu a epilogu pak leze Kolačava způsobem zavadlé slámy ze starého slamníku. Bylo mi interpretů poněkud líto, a to bez ohledu, zda se do této situace vmanévrovali sami, anebo jim byla podsunuta.

Vladimír Vajic

ROMEO, JULIE A NESEX?

A už je to tady zase: „Kdo to sem poslal...“. Tak tedy - autorskou interpretaci Otčenáškovy novely Romeo, Julie a tma Lenky Němečkové jsem (spolu s L. Hulcem a J. Tejklem) na Hronov poslal já. Ale nechci se nyní bránit, či vysvětlovat. Je jasné, že se zde tento „štyk“ až tak nepovedl. Cítí to diváci, cítí to já a cítí to i protagonisté. A nejen to - vědí i proč to nevyšlo podle jejich představ. (Velký prostor, který nedokázali naplnit a tak „zatlačili na pilu“, přidali na hlase i na exaltovanosti a tím své výkony zprůměrovali a zploštili, následkem čehož se inscenace stala poněkud monotónní a zdoluhavou.) Ale to se stane. Právě protože to vědí, je to jejich nedocenitelná divadelní zkušenost. To není ovšem to co mě na této inscenaci zajímá.

Nejdřív se v úvodu musím přiznat, že druhé světové války mám až po krk, protože jsem z generace, která jí byla všemi možnými kanály a prostředky v té „pravé“, tedy socialistické, podobě odkojena, a tím jí byla naprosto zhnusena. Takže už jen fakt, že se mám dívat na divadlo s touto tematikou pro mě byl a je aktem velkého sebezapření. Jenže ono to samozřejmě o válce vůbec není a ani být nemělo.

Podle mě to Lenka psala a hrála, což jistě není žádný světoborný objev, o tom křehkém vztahu mezi mužem a ženou, který se „zove láska“, jak zpívá tuším Břeněk a Siracl v Golemovi. O vztahu, který vzniká za podmínek lásky nejen nepřejících, ale dokonce pro lásku nebezpečných (neárijská a rasově méněcenná dívka a „čistý“ muž). O vztahu čistém a neshledném, o vztahu neagresivním a sebeobětujícím se, o vztahu pomalu se rozvíjícím a naplněném (přestože nezavršeném sexuálním sblížením), o vztahu... Zkrátka o všem tom, o čem se na dnešním divadle téměř nemluví a nehraje (pro jednoduchost si to klidně můžeme zúžit na představení letošního Hronova). Viděli jsme zde už lásku chytivou, žárlivou, vášnivou, slepou, laskavou, zvrácenou a bůhví jakou ještě, ale tu, trůfám si tvrdit, nejběžnější..., to normální zamilování, které začíná náhodným zájmem, pokračuje náklonností a přechází v neshlednou přitažlivost... to se vidá dnes jen zřídka.

Takže pro mě je tento pokus vlastně jakýmsi objevováním „ztraceného ráje“. Konečně o tom mluví nejen jednoznačně přijetí mladými redaktory náhodského Primáčku (zpravodaje Náhodské Prima sezóny, ze které sem tato inscenace postoupila), ale i několik jednoznačně kladných recenzí, které jsem našel na Internetu.

Dokončení na str. 5

Poněkud problematické na této inscenaci je to, že ono téma lásky je, a do jisté míry musí být, obaleno válečným příběhem, který je zde vytěsňen za sufitu. Někdy to funguje (stereofonní obcházení otce okolo úkrytu), jindy méně (dialogy s rodiči, příchod gestapa). Záměrnou absencí ostatních konkrétních postav vnímám jako pokus o co největší sevřenost a o jistou formu „chudého divadla“. Přesto i těmito prostředky se dá vybudovat mnohem víc - připomenu jen „filmové střihy“ nejistoty, váhání a rozhodování v závěru představení vytvořené jen pomocí gest a světla. Nemyslím si také, že bylo nutné celý příběh obalovat úvahou o starých domech... Ale to vše pro mě není podstatné.

To podstatné vidím v tom, že se někdo pokusil o zdivadelnění (předpokládám, že je čtenářům znám fakt, že Lenka Němečková je současně autorkou i interpretkou) svých nejniternejších pocitů, které nejsou ani perverzní, ani rouhačské, ani prvoplánově erotické, ale jsou prosté a zároveň nesmírné (nebo chcete-li vesmírné, tedy nebeské), protože obětující se. Mně to z dramaturgického hlediska nepřijde vůbec málo, a z toho interpretačního si myslím, že to je velmi poctivý a svým způsobem ambiciózní postupový cíl mladé autorky a interpretky na cestě za divadlem.

Štěpán Filčík

Lenku Němečkovou a Stanislava Charouska

Jak jste si vybrali téma?

L.N.: Ono to vzniklo spontánně, protože tahle hra je mojí srdcovou záležitostí. Mně se líbila vždycky, přesto že to byla povinná četba. Několikrát jsem se k ní vracela, hrozně se mi ta knížka líbila. A najednou už jsem přešla věk, kdy jsem měla nějakou naději, že si to zahraju. Tak jsem si aspoň v rámci herecké přípravy zkusila jeden monolog - ten obligátní známý - a paní režisérce našeho Studia V se to zalíbilo a začala nás povzbuzovat, abychom s tím něco udělali. Začali jsme tedy přemýšlet, jakého partnera ke mně najít, aby to vypadalo aspoň trochu rozumně - a pak jsme našli suprového partnera. Udělali jsme první dialog, celkem nám to šlo, tak jsme udělali další dialog, a jednou došlo k tomu, že mi paní režisérka řekla, abych to zdramatizovala. Byla to moje první větší dramatizace. Zaujal mě především ten uzavřený prostor, připadalo mi to z té knihy nejdůležitější, takže to jsem chtěla vypíchnout. Druhým prozaickým důvodem bylo, že ostatní postavy by musely být o hodně starší, takže vizuální ztvárnění bylo asi složitější, než když jsme tam jenom dva. Takže jsme zvolili tuto komorní podobu a vyklubalo se to na svět.

Jak probíhala příprava?

L.N.: S přestávkami jsme to dělali přes dva roky, než se to poprvé vyklubalo na jeviště. A před Hronovem to vypadalo, že se mi Standa (Pavel) nevrátí z Ameriky a možná to vůbec nebude. Paní ředitelka navrhovala, aby se jeho text naučil někdo jiný. Řekla jsem, že to nejde, protože tady nejde jen o to naučit se text, ale o samotnou tu cestu, kterou jsme prošli.

Měli jste před očima nějaké konkrétní vzory?

L.N.: Já rozhodně ne. Nedívala jsem se ani na film, protože jsem měla strach, že se zhrozím, že ona je krásná hubená, nechtěla jsem se s nikým srovnávat, chtěla jsem si hledat sama, nechala jsem si poradit od různých kompetentních lidí a snažila se tu postavu budovat. Postava se rozhodně vyvíjí, snažím se, aby byla blízká jak mému naturelu, tak naturelu té postavy a abych to skloubila dohromady.

S.Ch.: Měl jsem před očima postavu kluka zapáleného pro matematiku, vědu, který je Ester strháván k nějakému citovému životu a hlubšímu vztahu. Člověk ten rámec rozumově chápe a může se snažit ho naplnit, ale myslím, že jsem zůstal spíše v oblasti autentického herectví.

Jana Soprová

ASI NĚJAKÁ ŠKODNÁ, NEBO CO

Petr Macháček, autor, režisér a šéf DIVADLA KÁMEN, přišel na rozhovor vyzbrojen dvěma svými herečkami, jejich odpovědi byly v mnohém překvapivé a navíc výborně charakterizují vztah k režisérovi a zároveň i tvorbu a poetiku souboru.

K napsání textu Karkulka, který jste hráli včera večer v parku, vás prý inspiroval Jiráskův Hronov. Jak to bylo?

Petr Macháček: Já jsem tady byl před dvěma třemi lety, to tady zrovna hráli Bobos, myslím, od litevského souboru. Ten den jsem neviděl nic pořádného, ke všemu jsem nemohl sehnat lístky a když už, tak to byly jenom Bobos. Tak jsem odjel do Náchoda, kde jsem spal a říkal jsem si, že to snad není možné, že se musí napsat něco lepšího. Tak jsem v nějaké hospodě napsal Karkulku.

Jeho dvě herečky: Pan režisér má pravdu, NEBO CO.

Proč zrovna Karkulka?

P. M.: To vlastně nevím. Já už jsem o ní přemýšlel dříve, ale neměl jsem asi ještě ten správný impuls, ten mi dal až Hronov.

JDH: Pan režisér má pravdu, NEBO CO.

Co připravujete dalšího?

Teď chystáme na leden premiéru velké hry, která se bude jmenovat Mlejnek. Jedná se o tvrdou detektivku o chlapech v kožených bundách a se zbraněmi v pouzdrech v podpaží.

JHD: Pan režisér má pravdu, NEBO CO.

Dokončení na str. 6

CÍSAŘOVY NOVÉ ŠATY, aneb lidé probuďte se!

Jako mnohaletý návštěvník a věrný divák JH jsem již viděl leccos. Vynikající, průměrná i slabší představení, ale vždy jsem něco viděl a slyšel. Ve středu 6. 8. v 16:30 jsem se (sedíce v 5. řadě sálu J. Čapka) zařadil mezi tu, dle mého názoru, převážnou většinu diváků, která z vystoupení maďarského souboru Panboro neviděla ale vůbec nic. Mohu se jenom připojit k názoru pana Petra Vojkůvky (viz ZPRAVODA) č. 7), přestože viděné nemohu posoudit, protože (znovu opakuji) jsem neviděl ani ř. Po cca 20 minutách jsem představení spolu s mou ženou opustil. Hudba se sice zdála být zajímavou, ale nepřijel jsem na koncert, nýbrž na taneční divadlo. Proto jsem odešel. Ptám se však, proč neodešlo těch dalších nejméně 70 % stejně postižených diváků ???

Nepovažuji za nekulturní nebo nemístné, opustit-li člověk za podobných podmínek nějaké vystoupení. Naopak považuji za pokrytecké, když diváci, kteří nic nevidí, dělají, že něco vidí a na závěr odmění výkon, který nemohli vidět a tudíž jen těžko posoudit, bouřlivým potleskem. Paralela ke známé pohádce o císařových nových šatech se přímo nabízí.

Není neúčtou k souboru, představení a zbytku publika, dá-li člověk svým odchodem najevo svůj nesouhlas s tím, jak je s ním nakládáno. Naopak, svobodný člověk by měl (podobně jako ten chlapec ve výše zmiňované pohádce) upozornit na nepravosti a odmítnout přetvářku.

Jde totiž o to, aby si to ti, kteří za popsané problémy nesou zodpovědnost, dali v budoucnu pozor, aby se stejná situace nezopakovala. Odejde-li jeden dva, nic se nezmění, kdyby odešli všichni, kteří nic neviděli, bylo by na světě sice o jeden nový skandál víc, ale bylo by to zajisté jak pro pořadatele, tak i pro účinkující soubor jistě ponaučení a zkušenost do budoucna, že je nutno také brát jisté ohledy na diváky a ne hrát divadlo pouze pro divadlo. Postoj těch diváků, kteří nic neviděli a přesto hrdinně vytrvali, určitě nepomohl ani účinkujícím, ani pořadatelům a ani jim samotným. Proto lidé, probuďte se!!!

Jiří Schmidt

KLICPERA NA PŘÍŠTÍM HRONOVĚ

Pro příští 74. Jiráskův Hronov se připravuje dílna s pracovním názvem „V. K. Klicpera a jeho dílo.“ K účasti na této dílně jsou zváni amatéři z celé republiky. Lektorem dílny bude pan František Kláška z Brna.

ANKETA

KDYBY SE MĚL ZDRAMATIZOVAT VÁŠ ŽIVOT, KDO BY BYL AUTOREM ONÉ DRAMATIZACE A KTERÝ HEREC/ KTERÁ HEREČKA BY HRÁL/A HLAVNÍ ROLI?

Radovan Lipus, režisér

Napsal by to Marek Pivovar, do angličtiny a do počítačového jazyka by to převedl Antonín Dvořák (ne ten skladatel, ale zde přítomný "fanatik" divadla, můj známý a velký odborník na počítače), režírovaly by to moje tři děti a celé by se to jmenovalo Indiana Jones a chrám zkázy a hlavní roli by samozřejmě hrál Harrison Ford. Ten neviditelný bič, který člověka okouzlí i utáhne i uškrtí. A dramaturgoval by to Medvídek Pú. Potřeboval by pořádné dávky medu.

Josef Tejkl, autor a režisér Amatérů, Kostelec nad Orlicí, ředitel ZUŠ Jesličky Hradec Králové

Kdyby to měl dramatizovat někdo jiný než já, vybral bych si Godota a aby to hrál Beckett. Nazval bych to podle Oldřicha Mikuláška Ortely a milosti a nechal bych, aby si to nějaký režisér vybral sám.

František Laurin, režisér:

Dramatizovat by to měl Dostojevskij, byl by to velmi jímavý příběh odehrávající se v Petrohradě, režíroval by to Jirka Menzel. A hlavní roli bych hrál já. V případě, že bych se při představení příliš dojímal, v šatně by čekal Ivan Trojan, který by to dohrál do konce.

Lenka Lázňovská

Protože můj život se vyvíjí v takových kotrmelcích, tak by to mohla být buď fraška - to by se mi líbil Nestroy, ale v lepších kusech, než jsme viděli na Hronově - případně by to mohlo být absurdní drama, v tom případě Ionesco nebo někdo takový. Titulní roli bych si zahrála sama. Komu bych svěřovala svůj život? A co se týká režie, záleželo by na tom, který žánr by to byl. Vždy si umím představit naprosto specializovaného režiséra. Tu frašku by mohl režírovat takový Vlastík Peška z Ořechova...

Oskar Hulec

Napsal by to F. X. Doležal, režíroval by to Petr Zelenka, mě by hrál Jiří Macháček, hráli by to v Dejvickém divadle a jmenovalo by se to Život s ďáblem

Dokončení ze str. 5

Divadlo Kámen dělá velmi netradiční divadlo. Jaký jste divák? Co se vám v poslední době líbílo?

Já jsem dost náročný divák, taky mě divadlo často neuspokojuje. Co se mi v poslední době líbilo? Jo, hodně se mi líbil Puchmajer a jeho Hoši z národůku. Ale žánr není rozhodující. Nelíbí se mi prostě klasické moderní drama, které se na přehlídkách většinou hraje.

JDH: Pan režisér má pravdu, NEBO CO.

Až na jeden hraje Divadlo Kámen výhradně vaše autorské texty. Kde berete inspiraci?

No, tak třeba na tom Hronově (smích). Část ze snů a představ nebo z nějakých příběhů, které buď zažiji nebo o nich slyším. Ono je to docela banální, prostě za světa kolem.

JHD: Pan režisér má pravdu, NEBO CO.

A jaký jste autor? Píšete dlouho a přepisujete nebo vás to chytne a máte hotovo?

V zásadě je to tak, že ty hry vznikají okamžitě, alespoň ta kostura. S tou poslední hrou to bylo tak, že jsem viděl v televizi film, který byl tak hnusný, že jsem o tom musel napsat. Piši spíš impulzivně, rychle, ale potom to samozřejmě upravuji.

JDH: Pan režisér má pravdu, NEBO CO.

A píšete jenom pro Divadlo Kámen?

Jenom pro Divadlo Kámen a v podstatě jenom v létě, kdy mám čas.

JHD: Pan režisér má pravdu, NEBO CO.

Jak byste popsal fungování vašeho souboru? Jste přeci jen specifická skupina, která mi některými rysy připomíná dokonce sektu v čele s vámi, jakožto postavou guru.

Já jsem ten soubor začal formovat až potom, co jsem se z Kolína přestěhoval do Prahy, protože mi bylo jasné, že tam bych podobné lidi nenašel. Je to vlastně výběr lidí, kterým se naše věci líbí. Ale nepřijde mi, že fungujeme nějak zvlášť jako skupina. Samozřejmě si rozumíme v názoru na divadlo, ale nemyslím, že bychom byli nějak uzavřená skupina, exkluzivní klub.

JDH: Pan režisér má pravdu, NEBO CO.

Simona Bezoušková

JSEM FANATIK DIVADLA

Dnes ve 23:30 ve sportovním sále ve Velkém Poříčí máte možnost vidět výsledky dílny SERGEJE FEDOTOVA. Pro ty, kdo tohoto ruského režiséra neznáte i pro ty, kteří jej znáte z minulých setkání, to bude jistě cenné. Pro jedny seznámení s jeho způsobem práce, pro druhé posouzení, kam se Fedotovova práce vyvíjí či do jakých poloh se dostává.

Pokolité jste už v Hronově?

Snad popáté, možná pošesté, nescítám to. Víím, že poprvé jsem tu měl seminář v roce 1996. Já jsem v Hronově vždycky rád. Moc se mi tu líbí. Atmosféra a lidi zaujetí divadlem, to mě vždycky vnitřně nabíjí. I letos se v mé dílně sešla dobrá parta. Je v ní hodně lidí, s kterými jsem během těch pěti let pracoval, takže práce jde velmi dobře. A festival se mi taky líbí. Viděl jsem několik velmi zajímavých inscenací. Třeba Hotel Infercontinental. Zajímaví herci, ta práce byla profesionální. Zajímavá byla hra Josefa Tejkl Amatéri. Je tady na co se dívat, je co si pro sebe vzít. V Hradci na festivalu regionů, kam také jezdím často a rád, jsem byl letos, co se týká programu, nespokojen. Viděl jsem velmi málo podnětných inscenací. Tady jsem spokojenější

Jak se vyvíjely vaše dílny během let?

Nedá se říct, že by nějak vyvíjely. Spíš se snažím být pokaždé jiný. Vždycky ale vyučuju hereckou metodu Michaila Čechova. To je základ. Žnáry a témata pak obměňuji. Minulý rok jsme pracovali na textu Romea a Julie. Byl to pokus seznámit se s divadlem Shakespeara. Tentokrát jsem vybral příběh kamenného věku. Cvičíme rituály. Pokoušíme se zpracovat rituální divadlo, kde je málo textu a hodně pohybu.

V čem je metoda Michaila Čechova tak cenná?

Je to živé divadlo, divadlo energie. Mnozí o ní mluví, ale nevědí, co to vlastně divadlo energie je, jak je svázáno s praxí. Já se snažím to předvést v praxi. Ukazuju, jak lze pracovat s atmosférou, jak hereckými prostředky vyrábět na jevišti energii. Čechov definoval základní pojmy a zákony. Jde především o zákony kontrastu, pohybu, dynamiky, ansámblové práce. Je velmi důležité, aby všichni pracovali s jedním cílem, aby všichni byli jedna parta, aby všichni byli sami sebou, aby používali svou vlastní emoci, svou energii, své vlastnosti, své srdce, svou duši. Myslím, že systém Michaila Čechova nikdy nezestárne. Dává divadlu nové cesty. Každý, kdo se zabývá tímto systémem, ví, že je nevyčerpatelný. Je tam hloubka, již nelze dohlédnout. Myslím, že i proto je vždy v mém semináři hodně profesionálů. Letos tu jsou herci z Národního divadla moravskoslezského Ostrava, z Jihlavy. A je u mě taky hodně lidí z divadelních škol, jsou tam pochopitelně amatéři, co už mají za něco sebou, i ti, co s divadlem začínají. Každý si něco bere. Čechov je univerzální.

Kolik je vám let?

Čtyřicet dva.

Baví vás ještě divadlo?

Jsem fanatik divadla. Pro mě je divadlo vždycky na prvním místě, pak je teprve vše ostatní.

Vladimír Hulec

MALÝ EFEKT, VELKÝ DEFEKT

Amatérští divadelníci se často potýkají s jevištní technikou. Letos poprvé je proto na JH nový seminář, ve kterém se učí základy divadelní techniky. Jeho lektorem je Pavel Hurých.

Může technika představení úplně "zabít"?

Stane se to, že se třeba režisér úplně zblázní, přijde do prostoru, který je výborně technicky vybavený a začne si vymýšlet. Oproti domácímu prostoru, ve kterém tu inscenaci normálně hrají na pět reflektorů, to najednou začne ládovat technikou, světla a zvukem, a celou inscenaci odepíše. Jak všichni byli nadšení především z těch Litevců, tak já jsem z toho večerního představení šel hrozně naštvaný. To představení jsem viděl v Litvě na jevišti, které bylo dost mizerně vybavené a všechno fungovalo a bylo to čisté. A tady to najednou bylo zcela zbytečně přecpané světla a unikaly ty základní, čisté symboly. Takové to živočišstvo se z toho úplně vytratilo.

Techniku na 150 procent využívá taky hodně diskutovaná Společnost Dr. Krásy...

To je přesně ten případ. Není to koncepční, oni prostě využijí všechno, co v divadle je. Celá inscenace je pak přehlcená. Připomíná mi to situaci třeba v Německu. Tam byla kontinuita přerušena tím, že budovali, takže nedělali divadlo. A najednou si nevědí rady a všechno herectví nahrazují technikou, je to přerývaný muzikou, má to efekty, stroboskopy, majáčky, lasery, ale herectví žádný.

To mě trochu překvapujete – technik mluví proti technice...

Technika musí sloužit divadlu, nesmí to být naopak, aby divadlo sloužilo technice. Učím seminaristy, že pokud to není významový, divák nesmí poznat, že se změnilo světlo. Divák musí zjistit, že se změnila nálada na jevišti. Pokud to samozřejmě není významový – třeba nepříjde hrom a neuhodí blesk.

Váš seminář je letos na Hronově poprvé, co by se v něm měli seminaristé naučit?

Často k nám do divadla přijíždějí soubory, které po mně chtějí všechno nasvítit. Ale to není dobré, protože já to představení neznám, jejich technický scénář taky nejsou úplný, tak se jich ptám, proč nepřivezli svého technika a oni na to, že nemají skoro žádnou techniku, tak ani nepotřebují technika. To je ta největší pitomost. Tak jsem si řekl, zkusme udělat seminář, zkusme soubory naučit, aby si pořídily človíčka, který se tomu bude věnovat a který bude vědět, že tohle světlo musí svítit tamhle a tamhleto jinam, byť třeba nemusí ovládat to zařízení.

Jak vlastně práce na semináři probíhá?

Pracuji s osmi lidmi. Začali jsme trochou teorie. Připravil jsem takový improvizovaný skript, protože jsem si už léta připravoval, že bych měl něco takového udělat. Je v nich celá škála informací – od historie divadla, přes medicínu a fyziognomii oka, pokračuje to technikou světla, informace o filtrech, barvách a jejich míchání a je tam zahrnutý i takový přehled nejběžnějších reflektorů a vývoj světelné techniky včetně pultů. Úmyslně jsem tam nezahrnoval postupy při práci se světlem na jevišti, protože tohle dost dobře zpracovává brožura, kterou vydal pan Miller s panem Felzmanem. Taky na ni často odkazuju. No a třeba část semináře jsme věnovali kategorii vedení světla, kdy se vlastně nějakým reflektorem vodí herec po jevišti, což je šíleně těžká kategorie.

Některé semináře chystají předváděčku. Co vy?

No, vlastně nakonec ano. Ozval se mi pan Hecht (lektor semináře O – pozn. redakce), že chtějí mít svou předváděčku v Sokolovně a chtějí ji nasvítit a ozvučit, takže jsme vlastně součástí jejich předváděčky.

Čím vás vaši seminaristé nejvíce překvapili?

Já jsem jim třeba musel vysvětlovat třeba základní pojmy, co je to baterie, co je to šála, forbína, což jsou pro nás běžné termíny, ale někteří jsou tím opravdu téměř nedotknutí.

Jakých největších technických chyb se amatérští divadelníci dopouštějí?

Úplně nejzákladnější chyba je nevysvěcená scéna. Vznikají pak na ní černé díry, to bylo třeba u Mauglího, kde byla vysvěcená forbína, vysvěcený proscénium a mezi tím, na hranici portálu, byl černý tunel. To nebyla ani díra, to bylo po celý šířce jeviště. Amatérští divadelníci často neumějí udělat základní nasvícení a projít si ho. Herci mají ten dar, že si tu díru vždycky najdou, vždycky. Ono je jim tam dobře, protože jim nic nesvítí do očí. A na tu černou díru je potom kolikrát i tlačénice.

Druhá chyba je špatné významové svícení. To jsou třeba taková ta barevná světla, která mají vytvořit třeba náladu zimy. Většinou si řeknou, že je zima, tak vezmou modrý filtr a myslí si, že je zima. Ale to není pravda. Když to má být ve sluníčku, tak tam dají žlutý filtr a myslí si, že to je to pravé. Ale ono to vůbec není v té jednotlivé barvě, je to v celkové náladě, která vzniká vysvěcením.

No a třetí chyba je šílenství režiséra, o kterém jsme už mluvili. Když režisér zešílí, tak to je průšvih. Tam by právě měl fungovat technik, který by měl být racionální a usměrňovat ho. Režiséři by vždycky chtěli mít inscenaci krásnou, ale často si neuvědomují, že je to malý efekt, ale velký defekt.

David Slížek

ANKETA

Vzhledem k tomu, že je seminář T (jako Technika) letos na JH vůbec poprvé, oslovili jsme dva seminaristy, aby zhodnotili, co jim přinesl, případně, co jim v semináři chybělo.

SEMINARISTA PEPA mužský pohled

Jak bys seminář zhodnotil a jak obohatil Tebe samotného?

Začali jsme od základů – od kabelů, přes světla až po svícení na scénu. Taky z pohledu svícení rozebíráme představení. Záleží ale na tom, kdo od semináře co očekává. Ti, kteří nikdy nesvítili, se naučili základy teoretické i praktické. A ti, kteří svítí, se naučili spoustu „vychytávek“.

Chybí ti v semináři něco? Chtěl bys ses naučit něco navíc?

Těžko říct, ono svícení je především o praxi. Nevím, co víc by se dalo naučit. Ideální, by bylo mít konkrétní hru, situaci, herce, scénu a zkoušet svítit, ale to je prakticky nemožné.

Přihlásil bys se znovu?

Určitě!

SEMINARISTKA IVANKA ženský pohled

První otázka, máš nějaké technické vzdělání?

Ne, vůbec ne. Mé znalosti v matematice nebo fyzice jsou spíš podprůměrné.

A nemáš s tím problém? Naučila ses něco?

Jak co. Pokud jsme se zabývali zapojením elektřiny nebo kabelů, tak to bylo jedním uchem tam, druhým ven. To asi nikdy dělat nebudu. Ale spíš mě zajímají reflektory, světlo a o těch jsem si udělala přehled.

A jsi se seminářem spokojená nebo k němu máš nějaké výhrady?

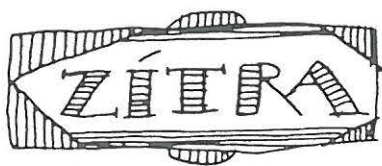
Původně jsem neměla představu, jak to bude probíhat. Ale povídáme si o všem, o představeních z pohledu režie, lehce dramaturgie a hlavně svícení. Nemůžu říct, že bych byla nespokojená. Ale chtěla bych víc svítit, protože dneska jsem svítila poprvé a moc mě to bavilo.

A myslíš, že nabyté znalosti někdy využiješ?

My teď se souborem ÚstaF Brno připravujeme nové představení a nemáme žádného technika ani osvětlovače. Jsme tady celý soubor, ale nikomu se do techniky nechtělo. Tak jsem řekla, že mě to zajímá a že bych šla. Alespoň někdo bude mít přehled.

-sb-

Od 9:00 do 10:45 hod.
Semináře a dílny

Od 10.00 hod.
Úkázky z práce seminářů

14:00 hod. Malý sál Jiráskova divadla
Problémový klub

16:30, 20:00 hod. Jiráskovo divadlo
Ořechovské divadlo Ořechov u Brna
PO VŠEM HOVNO, PO VČELÁCH MED

16:30, 19:30 hod. Sál Josefa Čapka
DS Tyl Dačice
PORTUGÁLIE

16:30 hod.
Pochod dechovky ZUŠ městem

17:00 hod. park A. Jiráska
Koncert dechovky ZUŠ

21:45 hod. náměstí Čs. armády
Slavnostní zakončení 73. JH
OHŇOSTROJ

UKÁZKY PRÁCE SEMINÁŘŮ I (jako Improvizace), Ž (jako Žížka) a O (jako Obraz)

Předváděčky práce seminářů I, Ž a O proběhnou v sobotu dopoledne v následujících časoprostorech:
V 10.00 hodin začneme v Parku A. Jiráska, v amfiteátru, kde svou práci předvede seminář I profesora A. Poppeho.

Poté se přesuneme na **Zimní stadion**, kde v **10.45 hodin** začne ukázka semináře Ž – site specifické T. Žížky.

Nakonec vyběhneme pár schůdků a **od 11.30 si v Sokolovně smlsneme** na ukázkách semináře O M. Hechta. Představení inspirované knihou Oscara Wildeho *Obraz Doriana Graye* se bude jmenovat *Zrcadlo duše*.

PŘIJĎTE VČAS, NEBUDETE LITOVAT !!!

HRONOV V POHYBECH MICHALA HECHTA lektora semináře O (jako Obraz)

Jak jinak byste chtěli vést rozhovor s mimem, než pohybem? Aneb - jak viděl letošní JH mím, režisér a pedagog Michal Hecht...

Jak se vám letošní JH líbil?

Co vaši seminaristé? Pracovali na 100 procent?

V čem byly největší problémy?

Jak jste to řešil?

Přesto budete mít v sobotu od 11:30 v Sokolovně předváděčku. Chcete pozvat diváky?

Za rozhovor děkuje David Slížek!

INZERÁT!!! POZOR!!! NEPROPÁSNĚTE ŽIVOTNÍ ŠANCI!!!

Chcete se podílet na organizování národních divadelních přehlídek? Chcete se stát redaktorem Amatérské scény? Útvar ARTAMA (součást IPOS v Praze) hledá nového kolegu za odcházejícího Jana Strejcovského. Kontaktujte v průběhu Jiráskova Hronova paní Lenku Lázniovskou nebo Dr. Milana Strotzera. Pražská adresa je uvedena v tiráži Amatérské scény.

Zpravodaj 73. Jiráskova Hronova
Vydává organizační štáb
Šéfredaktor: Pavlína Morávková
Redakce: Jana Soprová, Simona Bezoušková, Vladimír Hulec, David Slížek
Výtvarník: Rostislav Pospíšil
Fotograf: Ivo Mičkal
Oficiální stránky festivalu:
<http://jiraskuv.hronov.cz>
Tisk Grafické závody Hronov s.r.o.
Cena 5 Kč